

**ភាពមិនប្រក្រតីដែលកើតឡើងក្នុងការបោះឆ្នោត
ថ្ងៃ«ស» ថ្ងៃបោះឆ្នោត និងរាប់សន្លឹកឆ្នោត**

១. ភាពមិនប្រក្រតីអំឡុងពេលបោះឆ្នោត (ថ្ងៃទី២០ ឧសភា ដល់ថ្ងៃទី០២ មិថុនា ២០១៧)

យោងតាមសេចក្តីរាយការណ៍របស់អ្នកសង្កេតការណ៍បានឱ្យដឹងថា ភាពមិនប្រក្រតីក្នុងអំឡុងពេលបោះឆ្នោតដែលកើតឡើងច្រើនជាងគេរួមមានដូចជា៖

- ករណីអាជ្ញាធរដែនដីគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ កងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ មន្ត្រីតុលាការ និងមេភូមិចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងសកម្មភាពយោសនារបស់គណបក្សនយោបាយមានប្រមាណ៧៦៦ករណី ដែលកើតមានឡើងគ្រប់ រាជធានី ខេត្ត។
- សកម្មភាពបង្ខំទំនាស់ ដូចជាករណីជំលោះ ឬការរារាំង ឬ/និងការរំខានមានយ៉ាងតិច១៥៣ករណី ដែលកើតមានឡើងក្នុងខេត្តកំពង់ធំ ខេត្តកោះកុង ខេត្តសៀមរាប ខេត្តព្រៃវែង ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង ខេត្តបាត់ដំបង ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ខេត្តកំពត ខេត្តតាកែវ ខេត្តឧត្តរមានជ័យ រាជធានីភ្នំពេញ និងខេត្តរតនៈគីរី។
- សកម្មភាពបង្ខំការភ័យខ្លាច ដូចជាការគំរាមកំហែង ឬការប្រើអំពើហិង្សា ឬការបំពារបំពានមានយ៉ាងតិច ៨៤ករណី ដែលកើតមានឡើងច្រើនក្នុងខេត្តឧត្តរមានជ័យ ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង ខេត្តកោះកុង ខេត្តតាកែវ និងខេត្តកំពង់ស្ពឺ។
- ករណីជនស្លៀកពាក់ឯកសណ្ឋានជាកងកម្លាំងចូលរួមសកម្មភាពយោសនាបោះឆ្នោតមានប្រមាណ២៩ករណី ដែលកើតមានឡើងច្រើនក្នុងខេត្តកណ្តាល ខេត្តកំពត ខេត្តព្រៃវែង ខេត្តសៀមរាប និងខេត្តឧត្តរមានជ័យ។
- ករណីសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ឬមេភូមិ គំរាមកំហែង បំភិតបំភ័យ ឬមានឥរិយាបថលំអៀងក្នុងការអនុវត្ត តួនាទី ដែលមានឥទ្ធិពលដល់អ្នកបោះឆ្នោតក្នុងការធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តគាំទ្រ ឬប្រឆាំងគណបក្សនយោបាយ ឬបេក្ខជនណាមួយមានប្រមាណ២៨ករណី ដែលកើតមានឡើងច្រើនក្នុងខេត្តកោះកុង ខេត្តក្រចេះ ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ និងខេត្តព្រៃវែង។
- ករណីមិនផ្តល់ការពារសន្តិសុខ និងសុវត្ថិភាពចំពោះបេក្ខជន ឬគណបក្សនយោបាយ ដែលបានស្នើសុំមានយ៉ាងតិច ១៧ករណី ដែលកើតមានឡើងក្នុងខេត្តកោះកុង ខេត្តក្រចេះ រាជធានីភ្នំពេញ និងខេត្តឧត្តរមានជ័យ។
- ករណីហាមឃាត់នៅមុន ឬក្នុងអំឡុងពេលកិច្ចប្រជុំរបស់បេក្ខជន ឬគណបក្សនយោបាយមានយ៉ាងតិចមាន១៧ករណី ដែលកើតមានឡើងក្នុងខេត្តបាត់ដំបង ខេត្តក្រចេះ ខេត្តកំពង់ស្ពឺ និងខេត្តរតនៈគីរី។
- ករណីប្រើប្រាស់យានជំនិះរបស់រដ្ឋ ឬប្រើប្រាស់យានជំនិះដោះស្រាយលេខចេញជាមធ្យោបាយយោសនាដឹកជញ្ជូនរបស់គណបក្សមានយ៉ាងតិច១៦ករណី ដែលកើតមានឡើងក្នុងខេត្តព្រៃវែង ខេត្តបាត់ដំបង និងខេត្តរតនៈគីរី។
- ករណីសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ឬមេភូមិ ឬជំនួយការមេភូមិផ្តិតបទុកព័ត៌មានបោះឆ្នោត (ចែកប័ណ្ណព័ត៌មានអ្នកបោះឆ្នោត) ឬរើសអើងក្នុងការផ្តល់សេវា (ការបញ្ជាក់ឯកសារបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណសម្រាប់ការបោះឆ្នោត) ដល់ប្រជាពលរដ្ឋ ឬអ្នកគាំទ្រ ឬបេក្ខជនគណបក្សនយោបាយមានប្រមាណ១៦ករណី ដែលកើតមានឡើងច្រើនក្នុងខេត្តកោះកុង ខេត្តព្រៃវែង ខេត្តឧត្តរមានជ័យ។
- ករណីហាមឃាត់ ឬរឹតបន្តឹងក្នុងការប្រើប្រាស់ទីសាធារណៈ(សួនច្បារ ទីផ្សារ និងដងផ្លូវ) ដល់បេក្ខជន ឬគណបក្សនយោបាយដែលបានស្នើសុំមានយ៉ាងតិច១២ករណី ដែលកើតមានឡើងច្រើនក្នុងរាជធានីភ្នំពេញ ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង ខេត្តកំពង់ធំ ខេត្តកំពង់ចាម ខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តឧត្តរមានជ័យ។

ទន្ទឹមគ្នានេះ អ្នកសង្កេតការណ៍ក៏បានរាយការណ៍អំពីសកម្មភាពផ្តល់អំណោយ ឬជូនសគុណ ឬផ្តល់សម្ភារៈ ឬការផ្តល់រង្វាន់ លើកទឹកចិត្ត និងការរៀបចំពិធីជប់លៀង ឬការផ្តល់សេវានានាដោយមិនគិតថ្លៃជូនអ្នកបោះឆ្នោតមាន១២៥ករណី ដែលករណីនេះ មានការពិបាកក្នុងការបកស្រាយថា ជាការទិញសន្លឹកឆ្នោតឬយ៉ាងណា។ ការសង្កេតឃើញថា សកម្មភាពទាំងនេះមានកើតឡើងជា ប្រព័ន្ធនៅមុនការឃោសនាបោះឆ្នោត ដែលធ្វើឡើងទាំងគណបក្សកាន់អំណាច និងគណបក្សមិនកាន់អំណាច។ ករណីទាំងនេះ កើតមានឡើងច្រើនក្នុងខេត្តបាត់ដំបង ខេត្តកោះកុង ខេត្តព្រៃវែង ខេត្តសៀមរាប ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង ខេត្តប៉ៃលិន រាជធានីភ្នំពេញ ខេត្ត បន្ទាយមានជ័យ ខេត្តកំពង់ស្ពឺ ខេត្តរតនៈគីរី។

២. ភាពមិនប្រក្រតីនៅថ្ងៃស (ថ្ងៃទី០៣ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៧)

ចំនួននៃភាពមិនប្រក្រតីក្នុងថ្ងៃស កើតមានតិចតួចមានប្រមាណ០៦ករណី ដែលរួមមានដូចជា៖

- ការធ្វើសកម្មភាពឃោសនានៅថ្ងៃស ដែលជាថ្ងៃហាមឃាត់កើតមានយ៉ាងតិចមាន០២ករណី ដែលកើតមានឡើងនៅ ខេត្តរតនៈគីរី និងខេត្តកណ្តាល។
- បរិយាកាសដែលគ្មានសុវត្ថិភាពនៅក្នុងភូមិ ជុំវិញការិយាល័យបោះឆ្នោតយ៉ាងតិចមាន០២ករណី កើតមានឡើងនៅ ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង។
- បញ្ហាសម្ភារ ឯកសារបោះឆ្នោតមួយចំនួន មិនទាន់បញ្ជូនដល់ការិយាល័យបោះឆ្នោតនៅថ្ងៃ «ស» (ថ្ងៃទី៣ មិថុនា ២០១៧) យ៉ាងតិចមាន ០២ករណី ដែលកើតមានឡើងនៅខេត្តបាត់ដំបង និងខេត្តបន្ទាយមានជ័យ។

៣. ភាពមិនប្រក្រតីអំឡុងពេលបោះឆ្នោត (ថ្ងៃទី០៤ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៧)

នៅក្នុងអំឡុងពេលបោះឆ្នោតអ្នកសង្កេតការណ៍បានសង្កេតឃើញមាន ភាពមិនប្រក្រតីប្រមាណ១៧២៨ ករណី។ ករណីមិនប្រក្រតីដែលកើតឡើងច្រើនជាងគេរួមមានដូចជា៖

- ឧបសគ្គចំពោះអ្នកបោះឆ្នោតនៅតាមការិយាល័យបោះឆ្នោត ដែលរួមមានដូចជា៖
 - o អ្នកបោះឆ្នោតគ្មានឯកសារបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណសម្រាប់ការបោះឆ្នោត ប្រមាណ៣០%។
 - o ករណីអ្នកបោះឆ្នោតគ្មានប័ណ្ណព័ត៌មានអ្នកបោះឆ្នោត ដែលធ្វើឱ្យពួកគេពិបាកក្នុងការស្វែងរកឈ្មោះក្នុងបញ្ជី បោះឆ្នោត និងស្វែងរកការិយាល័យបោះឆ្នោតប្រមាណ៣០%។ ករណីនេះបានធ្វើឱ្យអ្នកបោះឆ្នោតមួយចំនួន មិនបានបោះឆ្នោត ដែលកើតមានឡើងច្រើនជាងគេក្នុងខេត្តកំពង់ចាម ខេត្តបាត់ដំបង ខេត្តតាកែវ ខេត្តត្បូងឃ្មុំ ខេត្តក្រចេះ ខេត្តកំពង់ធំ ខេត្តកំពង់ស្ពឺ ខេត្តប៉ៃលិន រាជធានីភ្នំពេញ ខេត្តសៀមរាប ខេត្តកណ្តាល ខេត្តព្រៃវែង ខេត្តព្រះសីហនុ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ និងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង។
- ករណីបាត់ភាពសម្ងាត់នៃការបោះឆ្នោតមានប្រមាណ៩%។ ករណីទាំងនោះមានដូចជា ជញ្ជាំងរំហែក ការសាកសួរ ការលបមើល ការបើកបង្ហូរមើល ការចិត្តរូប ឬការិយាល័យបោះឆ្នោតនៅក្រោយផ្ទះប្រជាពលរដ្ឋ ដែលអាចមើល ឃើញ ដែលកើតមានឡើងច្រើនក្នុងខេត្តក្រចេះ ខេត្តកំពង់ចាម ខេត្តកំពង់ធំ ខេត្តកំពង់ស្ពឺ ខេត្តតាកែវ ខេត្តត្បូងឃ្មុំ ខេត្ត ប៉ៃលិន ខេត្តបាត់ដំបង រាជធានីភ្នំពេញ និងខេត្តសៀមរាប។
- ករណីមិនពិនិត្យម្រាមដៃ ឬមិនជ្រលក់ទឹកខ្មៅលុបលាងមិនជ្រះមានប្រមាណ៤%នៃចំនួនមិនប្រក្រតី សរុប ដែលកើត មានឡើងច្រើនក្នុងខេត្តប៉ៃលិន ខេត្តសៀមរាប ខេត្តត្បូងឃ្មុំ ខេត្តតាកែវ ខេត្តបាត់ដំបង ខេត្តកណ្តាល ខេត្តក្រចេះ ខេត្ត កំពង់ឆ្នាំង និងរាជធានីភ្នំពេញ។
- ករណីបើកការិយាល័យបោះឆ្នោតយឺតជាងម៉ោង ៧:០០នាទីព្រឹក ដោយគ្មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវមានប្រមាណ២%នៃ ចំនួនមិនប្រក្រតីសរុប ដែលកើតមានឡើងច្រើនក្នុងខេត្តត្បូងឃ្មុំ ខេត្តកំពង់ចាម ខេត្តបាត់ដំបង ខេត្តកណ្តាល ខេត្ត ប៉ៃលិន រាជធានីភ្នំពេញ និងខេត្តសៀមរាប។

- ករណីបដិសេធមិនឱ្យអ្នកសង្កេតការណ៍ ឬភ្នាក់ងារគណបក្សនយោបាយចូលសង្កេតក្នុងការិយាល័យបោះឆ្នោត ឬរាប់សន្លឹកឆ្នោតកើតមានប្រមាណ១%នៃចំនួនមិនប្រក្រតីសរុប ដែលកើតមានឡើងច្រើនក្នុងខេត្តត្បូងឃ្មុំ ខេត្តរតនៈគីរី ខេត្តកំពង់ចាម ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង ខេត្តកណ្តាល ខេត្តតាកែវ រាជធានីភ្នំពេញ និងខេត្តសៀមរាប។
- ករណីខ្វះសម្ភារៈមួយចំនួនបង្កឱ្យមានការរាំងស្ទះដល់ការបើកការិយាល័យបោះឆ្នោត ឬរាប់សន្លឹកឆ្នោត ឬការរៀបចំមិនតាមគំរូប្លង់របស់ គ.ជ.ប មានប្រមាណ១%នៃចំនួនមិនប្រក្រតីសរុប ដែលកើតមានឡើងច្រើនក្នុងខេត្តកំពង់ចាម ខេត្តសៀមរាប ខេត្តកណ្តាល ខេត្តតាកែវ ខេត្តកំពង់ធំ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ខេត្តបាត់ដំបង។

ទន្ទឹមនឹងនេះ ខុមហ្វ្រែល ក៏បានរកឃើញនូវភាពមិនប្រក្រតីដែលមានភាគរយច្រើន និងកើតឡើងស្ទើរគ្រប់រាជធានី ខេត្តដែរនោះ គឺវត្តមានដោយខុសច្បាប់របស់អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន ជាពិសេស មេភូមិ និងក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ឬ/និងកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ (ដែលមិនមានពាក់ប្រឡង់ដៃសន្តិសុខរបស់គ.ជ.ប) នៅមុខ ឬក្បែរការិយាល័យបោះឆ្នោត ឬស្លៀកពាក់ឯកសណ្ឋាន ឬមានសកម្មភាពបំភិតបំភ័យអ្នកបោះឆ្នោត។

ជាមួយគ្នានេះ ក៏មានភាពមិនប្រក្រតីផ្សេងៗ ដែលកើតឡើងក្រៅពីភាពមិនប្រក្រតីដែលបានរៀបរាប់ខាងលើកើតមាននៅស្ទើរតែគ្រប់រាជធានី ខេត្តដូចជា ករណីមិនមានបង្ហាញហិបឆ្នោតទេ មុនពេលចាប់ផ្តើមដំណើរការបោះឆ្នោត ការមិនពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់ទិន្នន័យក្នុងឯកសារ និងបញ្ជីបោះឆ្នោត ឬការឱ្យសន្លឹកឆ្នោតលើសពីមួយសន្លឹក និងការផ្អាក ឬការបិទការិយាល័យនៅពេលកំពុងដំណើរការបោះឆ្នោតជាដើម។

៤. ភាពមិនប្រក្រតីក្នុងដំណើរការរាប់សន្លឹកឆ្នោត និងការប្រកាសលទ្ធផលនៃការិយាល័យរាប់សន្លឹកឆ្នោត

ដោយឡែកនៅពេលរាប់សន្លឹកឆ្នោត ការសង្កេតឃើញមានភាពមិនប្រក្រតីប្រមាណ២៥៦ករណី។ ករណីមិនប្រក្រតីដែលកើតឡើងច្រើនជាងគេរួមមានដូចជា៖

- ករណីទទួលស្គាល់សន្លឹកឆ្នោតមិនបានការ ដោយគ្មានការត្រួតពិនិត្យពីភ្នាក់ងារគណបក្សនយោបាយ និងអ្នកសង្កេតការណ៍មានប្រមាណ៣៨%នៃចំនួនមិនប្រក្រតីសរុប ដែលកើតមានច្រើនក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង ខេត្តកំពង់ចាម ខេត្តបាត់ដំបង ខេត្តកំពង់ធំ ខេត្តព្រៃវែង រាជធានីភ្នំពេញ ខេត្តសៀមរាប ខេត្តតាកែវ ខេត្តកណ្តាល ខេត្តប៉ៃលិន និងខេត្តព្រះសីហនុ។
- ការមិនអនុញ្ញាតឱ្យភ្នាក់ងារគណបក្សនយោបាយ និងអ្នកសង្កេតការណ៍ចតអំពីដំណើរការរាប់សន្លឹកឆ្នោតមានប្រមាណ១៤%នៃចំនួនមិនប្រក្រតីសរុប ដែលកើតមានច្រើនក្នុងខេត្តក្រចេះ ខេត្តកំពង់ចាម ខេត្តបាត់ដំបង រាជធានីភ្នំពេញ ខេត្តកណ្តាល ខេត្តកោះកុង ខេត្តតាកែវ ខេត្តត្បូងឃ្មុំ ខេត្តព្រះសីហនុ ខេត្ត រតនៈគីរី និងខេត្តសៀមរាប។
- ករណីរាប់សន្លឹកឆ្នោតដោយអានញាប់(ឈៀន)ពេក ឬមិនបានបង្ហាញឱ្យឃើញច្បាស់អំពីគំនូសលើសន្លឹកឆ្នោតមានប្រមាណ១៣%នៃចំនួនមិនប្រក្រតីសរុប ដែលកើតមានច្រើនក្នុងខេត្តកំពង់ចាម រាជធានីភ្នំពេញ ខេត្តប៉ៃលិន ខេត្តបាត់ដំបង ខេត្តកណ្តាល ខេត្តកោះកុង ខេត្តត្បូងឃ្មុំ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ និងខេត្តព្រៃវែង។
- ករណីបិទទ្វារ ឬបង្អួចការិយាល័យរាប់សន្លឹកឆ្នោត នៅពេលកំពុងដំណើរការរាប់សន្លឹកឆ្នោតមានប្រមាណ៩%នៃចំនួនមិនប្រក្រតីសរុប ដែលកើតមានច្រើនក្នុងខេត្តរាជធានីភ្នំពេញ ខេត្តបាត់ដំបង ខេត្តប៉ៃលិន ខេត្តរតនៈគីរី ខេត្តសៀមរាប ខេត្តព្រះសីហនុ ខេត្តប៉ៃលិន ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង ខេត្តកណ្តាល ខេត្តកំពង់ធំ និងខេត្តព្រៃវែង។
- ភាពខុសគ្នារវាងសន្លឹកឆ្នោតក្នុងហិបឆ្នោតដែលបានរាប់ឃើញ និងចំនួនអ្នកបោះឆ្នោតដែលបានបោះឆ្នោតមានប្រមាណ៧%នៃចំនួនមិនប្រក្រតីសរុប ដែលកើតមានច្រើនក្នុងខេត្តបាត់ដំបង ខេត្តកំពង់ធំ រាជធានីភ្នំពេញ ខេត្តកណ្តាល ខេត្តកំពង់ចាម និងខេត្តបន្ទាយមានជ័យ។

- ករណីមិនផ្តល់ឱ្យនូវកំណត់ហេតុនៃការរាប់សន្លឹកឆ្នោត (១.១១០២) ដល់ភ្នាក់ងារគណបក្សនយោបាយ ឬ/និងមិនបិទផ្សាយកំណត់ហេតុនេះ នៅមុខការិយាល័យបោះឆ្នោតមានប្រមាណ៥%នៃចំនួនមិនប្រក្រតីសរុប ដែលកើតមានច្រើនក្នុងខេត្តកណ្តាល ខេត្តកំពង់ចាម ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង ខេត្តកំពត ខេត្តត្បូងឃ្មុំ ខេត្តបាត់ដំបង ខេត្តព្រៃវែង រាជធានីភ្នំពេញ និងខេត្តរតនៈគីរី។
- ករណីវិនាស ឬរារាំងដល់ដំណើរការរាប់សន្លឹកឆ្នោតមានប្រមាណ៤%នៃចំនួនមិនប្រក្រតីសរុប ដែលកើតមានច្រើនក្នុងខេត្តកំពង់ចាម ខេត្តបាត់ដំបង រាជធានីភ្នំពេញ ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង ខេត្តតាកែវ ខេត្តត្បូងឃ្មុំ និងខេត្តសៀមរាប។
- ករណីពន្យារពេលការរាប់សន្លឹកឆ្នោត ឬបិទការិយាល័យរាប់សន្លឹកឆ្នោតមានប្រមាណ៤%នៃចំនួនមិនប្រក្រតីសរុប ដែលកើតមានច្រើនក្នុងខេត្តកំពង់ចាម ខេត្តកណ្តាល ខេត្តត្បូងឃ្មុំ ខេត្តបាត់ដំបង និងរាជធានីភ្នំពេញ។
- ករណីមិនមូលភ្និតសន្ទះបិទប្រឡោះសម្រាប់ស័កសន្លឹកឆ្នោត និង/ឬមិនចាក់សោឃ្នុំហិបឆ្នោតមានប្រមាណ៤%នៃចំនួនមិនប្រក្រតីសរុប ដែលកើតមានច្រើនក្នុងខេត្តត្បូងឃ្មុំ ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង ខេត្តកំពង់ធំ ខេត្តកណ្តាល ខេត្តកំពង់ចាម និងខេត្តរតនៈគីរី។
- ករណីមិនត្រឹមត្រូវនៃប្រកាសលទ្ធផលនៃការរាប់សន្លឹកឆ្នោតមានប្រមាណ២%នៃចំនួនមិនប្រក្រតីសរុប ដែលកើតមានច្រើនក្នុងខេត្តកំពង់ចាម រាជធានីភ្នំពេញ ខេត្តកណ្តាល និងខេត្តបាត់ដំបង។

ជាឧទាហរណ៍ នៅវេលាម៉ោង ៣ និង៣០នាទីរសៀល នៅការិយាល័យលេខ ០៣៥៩ នៅឃុំពានី ស្រុកកំពង់ត្រឡាច ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង មន្ត្រីរៀបចំការបោះឆ្នោតបានដកទូរស័ព្ទពីអ្នកសង្កេតការណ៍ ហើយព្រមទាំងប្រើពាក្យសម្តីសំឡេងអ្នកសង្កេតការណ៍រូបនោះដែលថតដំណើរការរាប់សន្លឹកឆ្នោត។ នៅបន្ទាប់ពីតំណាងខុមហ្វ្រែលអន្តរាគមន៍ទៅ គធ/ខប មន្ត្រី គយ/សប បានសុំទោស និងប្រគល់ទូរស័ព្ទជូនអ្នកសង្កេតការណ៍រូបនោះវិញ។

ជារួមភាពមិនប្រក្រតីដែលមានក្នុងអំឡុងពេលយោសនាបោះឆ្នោត ថ្ងៃ« ស » ថ្ងៃបោះឆ្នោត និងរាប់សន្លឹកឆ្នោតមានការថយចុះច្រើន បើប្រៀបធៀបទៅនឹងការបោះឆ្នោតកន្លងមក។

៥. ស្ថានភាពប្រក្រតីនៃកំណត់ហេតុនៃការរាប់សន្លឹកឆ្នោត (១.១១០២)

ទាក់ទងកំណត់ហេតុនៃការរាប់សន្លឹកឆ្នោត (១.១១០២) ខុមហ្វ្រែល បានរកឃើញភាពមិនប្រក្រតីមួយចំនួន ដូចជា៖

- ១. ១១០២ ប្រមាណ ៦% មានការបំពេញមិនត្រឹមត្រូវដោយមន្ត្រី គករ ទាក់ទងនឹងសន្លឹកឆ្នោតបានការ មិនបានការ និងចំនួនសន្លឹកឆ្នោតតាមការិយាល័យបោះឆ្នោត និងរាប់សន្លឹកឆ្នោត។
- ការសរសេរឈ្មោះភ្នាក់ងារគណបក្សនយោបាយ នៅត្រង់ឈ្មោះគណបក្សនយោបាយដែលទទួលសំឡេងឆ្នោត។
- ការមិនមានបំពេញចំនួនសន្លឹកឆ្នោតបានការ មិនបានការ និងសន្លឹកឆ្នោតក្នុងហិបឆ្នោតសរុប។
- ការមិនមានបំពេញសន្លឹកឆ្នោតខូច សន្លឹកឆ្នោតមិនបានប្រើ ចំនួនអ្នកបោះឆ្នោតដែលបានបោះឆ្នោត និងចំនួនសន្លឹកឆ្នោតដែលមានក្នុងហិប។
- ការមិនមានបំពេញឈ្មោះគណបក្សនយោបាយ ឬសំឡេងឆ្នោតដែលគណបក្សនីមួយៗទទួលបាន និងព្រមទាំងមិនបិទផ្សាយនៅមុខការិយាល័យបោះឆ្នោត។
- និងការករណីបំពេញសំឡេងឆ្នោតដែលគណបក្សនីមួយៗទទួលបាន ច្រើនជាងចំនួនអ្នកចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតយ៉ាងតិចមាន៤ករណី ហើយនៅបន្ទាប់ពីការផ្ទៀងផ្ទាត់បានរកឃើញថា គឺជាកំហុសក្នុងការ បំពេញលេខកូដការិយាល័យនៅលើទម្រង់១១០២។

ជារួមភាពមិនប្រក្រតីនៅលើទម្រង់ ១១០២ គឺជាកំហុសដែលកើតឡើងដោយការកត់ត្រាមិនត្រឹមត្រូវ និងមានការភ័ន្តច្រឡំក្នុងការបំពេញព័ត៌មាន ប៉ុន្តែចំណុចទាំងអស់នេះមិននាំឱ្យមានការសង្ស័យថា នាំឱ្យប៉ះពាល់ដល់លទ្ធផលបោះឆ្នោតនោះទេ។